

Trabeculectomie

Oogdruk verlagende operatie

Deze folder geeft algemene informatie over een trabeculectomie en wat u van de operatie kunt verwachten. U komt voor deze behandeling naar Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar.

Deze folder is ter ondersteuning van de gesprekken met de artsen en verpleegkundigen. Zo kunt u thuis de informatie over deze operatie nog eens rustig nalezen.

Wat is een trabeculectomie?

Een trabeculectomie is een oogdruk verlagende operatie. Deze operatie wordt ook wel een glaucoomoperatie genoemd.

In het oog wordt vocht geproduceerd voor de voeding van het hoornvlies (cornea) en de lens. Dit zogenaamde kamerwater (niet te verwarren met het traanvocht) verlaat het oog ongemerkt via afvoerkanaaltjes. Als dit afvoersysteem (trabekelsysteem) minder goed functioneert, kan het kamerwater moeizaam weg en neemt de druk binnen het oog toe. De oogzenuw kan daar niet tegen. Langzaam maar zeker wordt deze beschadigd. Dit noemen we glaucoom.

Uiteindelijk merkt u dit doordat er stukken uit het beeld (gezichtsveld) verdwijnen. Nog later wordt ook het scherpe zien aangetast. Dit proces is onomkeerbaar. Het kan alleen worden gestopt.

Daartoe moet de oogdruk blijvend worden verlaagd. Wanneer oogdruppels, tabletten en eventueel een laserbehandeling daar niet of onvoldoende in slagen, wordt een oogdruk verlagende operatie noodzakelijk. Deze ingreep heeft dus tot doel de oogdruk te verlagen om daarmee het gezichtsveld en het zicht zo veel mogelijk te behouden en niet om dit te verbeteren.

Voorbereiding opname en operatie

Opname: uw afspraken

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak met het opnameplein. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Het gesprek duurt ongeveer 1½ uur. U ontvangt een brief over uw afspraak op het opnameplein. U vindt hierin informatie over:

- datum en tijdstip van uw afspraak
- op welk locatie u de afspraak heeft en
- hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip en welke locatie u wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. Deze folder staat klaar in uw patiëntenportaal Mijn Noordwest. Als het nodig is krijgt u deze mee of per post opgestuurd. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Uw voorbereiding

Bloedverdunnende medicijnen

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, kan het zijn dat u deze tijdelijk moet stoppen of het gebruik tijdelijk moet aanpassen. De anesthesioloog bespreekt dit met u.

Zorg voor pijnstillers

Het kan zijn dat u na de operatie thuis nog pijn heeft. Wij raden u daarom aan om voor de operatie de pijnstiller Paracetamol (500 mg) in huis te halen. Deze is verkrijgbaar bij uw drogist of apotheek. U mag bij napijn 1 of 2 tabletten paracetamol van 500 mg per keer gebruiken tot maximaal 6 tabletten per dag. Als het nodig is, geeft de verpleegkundige u verder advies over pijnbestrijding.

Geen sieraden

Voor de operatie moet u uw sieraden afdoen, of beter nog thuislaten.

Geen make-up en bodylotion

Drag op de dag van de operatie geen make-up en/of nagellak. Ook mag u deze dag geen (gezichts) crème of bodylotion gebruiken.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

U neemt het volgende mee naar het ziekenhuis:

- geldig legitimatiebewijs
- zorgverzekeringsspas
- alle medicijnen (met verpakking) die u thuis gebruikt

Niet meenemen

Noordwest Ziekenhuisgroep raadt u af kostbaarheden zoals sieraden en/of grote hoeveelheden geld mee te nemen naar het ziekenhuis. Er bestaat altijd kans op zoekraken en/of diefstal. Als u toch besluit dergelijke kostbaarheden en/of geld onbeheerd bij u te houden, doet u dat voor eigen rekening en risico. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of diefstal van uw persoonlijke eigendommen.

Meer informatie vindt u in de brochure 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'. U vindt deze folder op nwz.nl/patientenfolders

Uw oog druppelen

U moet 1 dag **voor** de operatie starten met het druppelen van het te opereren oog. Lees hiervoor de instructies (zie kader). Deze oogdruppel heet Tobradex. Het recept heeft u meegekregen op de polikliniek oogheelkunde, locatie Alkmaar. Zo niet, neem dan met de polikliniek contact op: telefoon 072 – 548 3200. De assistente stuurt het recept alsnog aan u op of faxt het naar de apotheek. Ook **na** de operatie druppelt u uw geopereerde oog.

Instructies oog-druppelen voor en na de operatie

Druppelschema 1 dag voor de ingreep:

U start 1 dag voor de ingreep met het druppelen van het te behandelen oog volgens schema:

- 08:00 uur 1 druppel
- 11:00 uur 1 druppel
- 14:00 uur 1 druppel
- 16:00 uur 1 druppel
- 19:00 uur 1 druppel
- 22:00 uur 1 druppel

Druppelschema de dag na de ingreep:

U gaat de dag na de operatie door met het druppelen (Tobradex) van het geopereerde oog. Dit doet u 6 keer per dag volgens bovenstaand schema, 1 druppel per keer. De oogarts bespreekt met u wanneer het druppelen gestopt kan worden.

Uw eigen oogdruppels naast de Tobradex

De eerdere oogdrukverlagende druppels komen te vervallen voor het geopereerde oog, evenals eventuele diamox tabletten. Het niet-geopereerde oog moet u blijven druppelen zoals u dat gewend bent, daarin verandert niets.

Waar wordt u opgenomen?

U kunt voor deze operatie op de dagbehandeling of op de verpleegafdeling worden opgenomen.

Dagbehandeling chirurgie

Wordt u op de dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028, opgenomen? Wilt u dan een dag voor de behandeling de algemene informatie van de dagbehandeling chirurgie doornemen?

Meer informatie vindt u in de brochure 'Dagbehandeling chirurgie'.

Verpleegafdeling

Wordt u op de verpleegafdeling, huisnummer 240, opgenomen? Lees dan als voorbereiding de folder 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'.

Meer informatie vindt u in de brochure 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis.'

De operatie

Bij de glaucoomoperatie of operatie wordt onder het bovenooglid, op de grens van het oogwit

en het regenboogvlies, een extra afvoer gemaakt. Het kamerwater kan dan makkelijker weg en de druk in het oog daalt. De operatie vindt onder plaatselijke verdoving of onder narcose plaats. Bij een plaatselijke verdoving verdooft de arts alleen dat deel rondom het oog dat wordt geopereerd. Afhankelijk van de grootte van dit gebied krijgt u één of meerdere prikjes met een verdovingsvloeistof via een klein dun naaldje. De verdoving met prikjes bij/rondom het oog wordt altijd verricht onder een roesje. De operatie duurt ongeveer 1 uur.

De operatie heeft tot doel de oogdruk te verlagen, en liefst zonder gebruik te hoeven maken van oogdruk verlagende oogdruppels. In veel van de gevallen zijn toch aanvullende oogdruk verlagende oogdruppels na de operatie noodzakelijk.

Ongemakken en risico's

Te lage oogdruk

Pijn aan het oog zult u niet of nauwelijks hebben. Vlak na de operatie is de oogdruk meestal erg laag. Het kan daardoor zijn dat u de eerste weken niet zo scherp ziet als voor de operatie. Een enkele keer blijft de oogdruk te laag. De afvoer werkt in zo'n geval te goed. Een te lage oogdruk kan leiden tot wazig zien door aantasting van het netvlies of door lensvertroebeling (staar of cataract). Het kan dan nodig zijn om het oog opnieuw te opereren, bijvoorbeeld om de afvoer opnieuw te hechten, of om de troebele lens te vervangen.

Te hoge oogdruk

Vaker is echter het omgekeerde het geval: de oogdruk gaat weer stijgen. De afvoer dat bij de operatie wordt gemaakt is namelijk een wondje waarvan we willen dat het niet geneest. Met andere woorden het wondje mag dus niet dichtgroeien. Om deze natuurlijke neiging tegen te gaan en de kans op dichtgroeien te verkleinen, wordt tijdens de operatie vaak een medicijn (Mitomycine) toegediend.

Ook de oogdruppels en eventueel zalf, die u na de operatie gebruikt, zijn daarop gericht. Druppelen is dus van groot belang! Soms is het nodig de oogbol te masseren of met laserlicht enkele hechtingen door te snijden.

Her-operatie

Bij ongeveer één op de 10 patiënten valt op den duur (soms na jaren) een her-operatie niet te vermijden. De kans op dichtgroeien van de afvoer is groter op jonge leeftijd, bij een donkere huid, en na voorafgaande ingrepen aan het oog.

Infectie of bloeding

Zoals iedere operatie kan ook een glaucoomoperatie slecht aflopen bijvoorbeeld door een infectie of bloeding. Gelukkig is de kans hierop zeer klein. De risico's van een te hoge oogdruk zijn vrijwel altijd groter. Tot slot: na een glaucoomoperatie kan het dragen van contactlenzen een probleem zijn.

Na de behandeling

De dag na de operatie komt u voor controle. Het verband wordt verwijderd en u kunt daarna beginnen met de oogdruppels. De eerdere oogdruk verlagende oogdruppels komen te vervallen, evenals de eventuele Diamox tabletten. Het niet-geopereerde oog moet u blijven druppelen zoals u

dat gewend bent. Daarin verandert niets.

Leefregels na de behandeling

De eerste maand na de operatie wordt u regelmatig op onze polikliniek gecontroleerd. In deze periode zijn de volgende leefregels belangrijk:

- niet in het oog wrijven
- niet sporten (of zwemmen)
- geen zware dingen tillen
- niet voorovergebogen werken
- bescherm het oog tegen stoten. Draag daarom overdag uw bril en plak het plastic beschermkapje voor het geopereerde oog bij het douchen, haren wassen en slapen

Controleafspraak

Alleen als het noodzakelijk is, maken we voor u een controleafspraak in overleg met de specialist.

Uw vragen

Afhankelijk waar u wordt opgenomen, kunt u voor vragen contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie of de polikliniek oogheelkunde van Noordwest Ziekenhuisgoep, locatie Alkmaar.

Polikliniek oogheelkunde

Wordt u meerdere dagen op verpleegafdeling 240 opgenomen, dan kunt u uw afspraak en/of behandeling contact opnemen met de polikliniek oogheelkunde, huisnummer 011, locatie Alkmaar. Dat kan op werkdagen van 08:30 tot 16:30 uur, telefoon: 072 - 548 3200.

Dagbehandeling chirurgie?

Wordt u voor één dag opgenomen op de dagbehandeling chirurgie, dan kunt u uw vragen op de dag van de behandeling aan de verpleegkundige stellen. Voor vragen na uw behandeling neemt u contact op met de dagbehandeling:

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 - 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 2592
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2488

Als het nodig is maken we voor u een controle afspraak in overleg met de specialist.

Wie waarschuwt u bij klachten ná de eerste 24 uur?

- Heeft u de dagen na uw ingreep vragen of problemen? Neem dan binnen de kantoortijden contact op met de polikliniek oogheelkunde, locatie Alkmaar: 072 - 548 3200. Met vragen of problemen buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Uw huisarts

Tot slot versturen wij een digitale brief naar uw huisarts. Hierin informeren wij hem/haar over uw behandeling.